

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 529/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen CETA-vapaakauppasopimuksen vaikutuksesta kanadalaisiin kaivosyhtiöihin Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ville Tavion /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 529/2017 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä varmistaakseen, että kaivoslakia voidaan jatkossa muuttaa kansallisen edun mukaisesti takaamaan esimerkiksi mineraaleille suomalainen omistus tai verotus ilman, että Kanadan kanssa solmittava CETA-vapaakauppasopimus sitä kohtuuttomasti haittaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kaivoslaki 621/2011 määrittelee ehdot, joiden täytyessä malminetsintälupa tai kaivoslupa voidaan hakijalle myöntää. Vuoden 1994 ETA-sopimus poisti jo kumotusta kaivoslaista 503/1965 ulkomaalaisrajoitukset. Kaivoslaissa on etuoikeuskäsite, tämä tarkoittaa sitä että ensimmäisenä täydellisen malminetsintähakemuksen jättänyt hakija saa etuoikeuden hakemusalueelle mahdollisesti myönnettävään etsintälupaan. Tietyn alueen malminetsintäluvan haltijalla on puolestaan etuoikeus hakea kyseiselle esiintymälle hyödyntämisoikeutta eli kaivoslupaa. Toiminnanharjoittaja myy kaivoksen tuotteen parhaaksi katsomalleen jatkojalostajalle. Suomen vahvuutena on merkittävä metallinjalostusteollisuus, joten kotimaiset sulatot ovat varteenotettava vaihtoehto kaivosten tuotteiden jalostajina mikäli kaivosten tuotteet soveltuvat olemassa oleviin jalostusprosesseihin.

Suomessa ei ole ollut merkittäviä kotimaisia metallikaivosyrityksiä Outokummun irtauduttua 2000-luvun alussa kaivostoiminnasta ja keskittyttyä teräksen valmistukseen. Teollisuusmineraalien louhinta taas on enemmänkin kotimaisten toimijoiden käsissä, näistä merkittävin on Nordkalk.

Suomalaisten malminetsintä- ja kaivoshankkeiden rahoitus on erittäin haasteellista. Kotimaisia rahoittajatahoja on hyvin vähän, joten yleensä kotimaisin voimin kehitettävien kaivoshankkeiden rahoitus joudutaan hakemaan osin tai kokonaan kansainvälisiltä markkinoilta. Tämä on hitaasti muuttumassa, sillä on nähtävissä että kotimaisten yksityisten ja institutionaalisten sijoittajien mielenkiinto kaivostoimintaa kohtaan on kasvussa.

Kaivostoiminnan verotus noudattaa suomalaista yritysverotusta, erillistä kaivosveroa Suomessa ei ole. Kaivosyhtiöt maksavat veron luonteista vuosittaista maksua kaivosalueen maanomistajil-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 529/2017 vp

le, ja tämä maksu on sidottu sekä kaivoksen pinta-alaan että vuotuisen tuotantoon. Malminetsinnästä maksetaan puolestaan maanomistajille vuotuista pinta-alaan sidottua korvausta. Valtio, eli metsähallitus, saa näitä tuloja valtionmaalla tapahtuvan toiminnan osalta.

CETA-vapaakauppasopimus tuo suomalaisille kaivosteknologian ja -laitteiden toimittajille merkittävää hyötyä, sillä sopimus poistaa tullit teollisuustuotteilta. Kansainvälisesti tunnetut ja arvostetut yrityksemme avaavat markkinoita myös pienemmille kasvuhaluille yrityksille. Vapaakauppasopimuksen helpottaessa pääsyä Kanadan markkinoille, saadaan hyviä referenssejä edistämään myös Yhdysvaltain markkinoille pääsyä. Suomalaisen teknologiavalmistajien resurssitehokkaat ratkaisut edistävät näin kaivosteollisuuden kestävyyttä globaalilla tasolla. Toisaalta teknologiayritysten hyvät kontaktit kansainvälisiin kaivosyrityksiin mahdollistavat suomalaisyritysten tuotekehityksen yhä uusien ja entistä tehokkaampien räätälöityjen ratkaisujen löytämiseksi.

Kaivostoimintaan tarvittavissa kaivosluvassa ja ympäristöluvassa lupaviranomaiset määräävät toiminnanharjoittajalle vakuudet mahdollisen konkurssitilanteen varalta. Vakuudet on asetettava ennen toiminnan aloittamista. Näiden vakuuksien riittävyys arvioidaan lupaa uusittaessa, esimerkiksi kaivostoiminnan volyymin tai luonteen muuttuessa. CETA-vapaakauppasopimus ei vaikuta kaivostoimintaa ohjaavaan lainsäädäntöön tai luvitukseen.

Helsingissä 8.12.2017

elinkeinoministeri Mika Lintilä